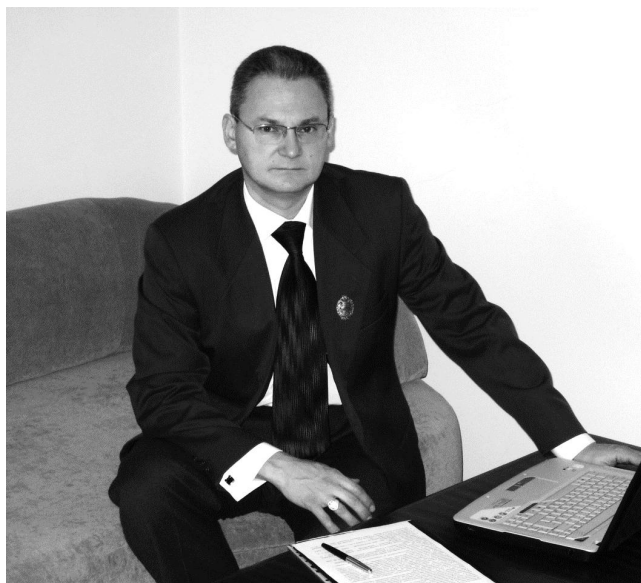

МАТЕРІАЛИ, ТВОРЧІ ПОРТРЕТИ

Ольга Беркій

ТРАДИЦІЯ + ЕКСПЕРИМЕНТ: ІСТИНА ПОСЕРЕДИНІ

**До 50-літнього ювілею Остапа Івановича Майчика,
Заслуженого діяча мистецтв України, кандидата мистецтвознавства,
професора, проректора ЛНМА ім. М. Лисенка**

*Господь багатий нас благословив
Дарами, що нікому не відняти:
Любов і творчість, туга і порив,
Відвага і вогонь самопосвяти!*

Олег Ольжич

ГРАНІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Завжди енергійний, усміхнений, підтягнутий і бадьорий крокує він коридорами Музичної академії. Сповнений внутрішнього горіння, снаги, харизми і, водночас, мудрої рівноваги, ревно плекає національний мистецький дух та принцип *inventio* – ненастанного й сміливого творення свіжих ідей.

Перманентний усвідомлений пошук художнього втілення Істини і Краси є важливим життєвим орієнтиром Остапа Майчика – особистості пасіонарного типу,

котрий генерує нові ідеї, спонукає до їх втілення і завжди працює на перспективу. «Припиняючи пошук і рух вперед, людина перестає розвиватись», – вважає митець¹.

Проте найсміливіші експериментальні освітні і мистецькі проекти О. Майчика проростають на міцному підґрунті духовно-ментальних засад, обумовлених глибокою єдністю мистецьких та національних цінностей. Плідна взаємодія традиції та експерименту є не лише запорукою успіху і неодмінної актуальності, але критерієм художньої зрілості майстра, ознакою далекоглядності і доцільності речника прогресивної музичної освіти.

Грані професійної діяльності Остапа Майчика – повноводий потік напрямків сучасної музичної культури. Впливова постать музичного життя Львівщини та України, дієвий координатор концертної діяльності та міжнародних зв'язків ЛНМА ім. М. Лисенка, талановитий виконавець (піаніст, диригент), успішний, цілеспрямований науковець, педагог, ідейний натхненник та організатор численних мистецьких і освітніх проектів, засновник Lviv Jazz Orchestra, очільник юної, але вже знаної і престижної кафедри музичного мистецтва джазу і популярної музики.

*Ольга Катрич
професор,
кандидат
мистецтво
знавства*

«Остап Майчик – правдивий галицький інтелігент з високим градусом національної свідомості, людина ментально закорінена у релігійно-духовні цінності, з прекрасними манерами, глибоким розумінням стосунку між поколіннями, феноменальним ставленням до дітей. Прекрасний піаніст, що купається у звуках, творить несилуване, легке, невимушене, природне дихання музики».

СПІВАНІ ДУХОВНІ ЗАПОВІТИ

Невичерпним джерелом душевної наснаги і стрижнем особистісного зростання митця завжди були і залишаються родинні традиції – *співані духовні заповіді*. Для сім'ї галицьких інтелігентів Майчиків з міцним життєдайним лемківським

¹ Тут і надалі – інтерв'ю з автором. Березень 2017 р., ЛНМА ім. М. Лисенка.

корінням музика стала покликанням і життям. Батько – Іван Майчик – відомий диригент, етномузиколог, композитор, педагог, Заслужений діяч мистецтв України, автор понад 400 творів. Мати – Марія Майчик – талановита співачка. Старший брат Тарас – піаніст, музично-громадський діяч.

Від дня народження 9 квітня 1967 року молодший син Остап зростав із пісню на вустах і в серці, занурений в атмосферу творчого спілкування. Із надбаннями світової музичної класики знайомився в колі батькового оточення, в будівлі Радіокомітету, де Іван Майчик працював головним редактором музичних програм. В середовищі львівської інтелігенції – учасників хору при львівському радіо – вчився любити життя, бути свідомим, небайдужим і відповідальним за долю українського мистецтва.

Сьогодні О. Майчик – істинний спадкоємець і гідний охоронець національної духовності, її софійності, єдності інтелекту і почуттів. Правдивим здійсненням духовного обов'язку перед Родиною, Музикою, Фахом стала його монографія «Моя пісня тобі і мій спів...», присвячена життєвому і творчому шляху Івана Майчика. Книга містить розгорнений сімейний родовід і докладний життєпис батькової життєтворчості. Супроводжувана живим авторським коментарем, сповнена благоговіння і щирої любові до Лемківщини, «землі «вівса і ялівцю», яка щедро родить таланти і плекає свою духовність»² – монографія читається легко й захопливо.

«Родина була для нього невичерпним джерелом натхнення і душевної рівноваги»³, – пише Остап про батька, з глибоким пієтетом втілюючи цей постулат у власній сім'ї синергією творчих задумів із дружиною Наталею, у національному і музичному вихованні дітей (Тараса, Миколи, Ярини). Дружина – Наталія Тарасівна Майчик – кандидат мистецтвознавства, піаніст, лауреат міжнародних конкурсів, володарка численних відзнак як кращий концертмейстер. Минулого року (2016) Остап і Наталія відсвяткували 25-ту річницю подружнього життя.

МУЗИЧНІ СТУДІЇ

П'ятирічний хлопець розпочав шлях музичного становлення в студії львівського музичного училища, де його першим вчителем фортепіано була Ольга Бережницька⁴ – донька знаного українського культурного діяча Олександра Бережницького, співзасновника й одного з перших педагогів Вищого музичного інституту у Львові.

Вісім років тривало навчання у Львівській середній спеціалізованій музичній школі-інтернаті ім. С. Крушельницької з її багатолітньою історією та національними традиціями музичного виховання. Тоді ж у десятиріччі навчався старший

² О. Майчик. Моя пісня тобі і мій спів... (про життєвий і творчий шлях І. Майчика) : монографія. – Львів: Видавець ПП Сорока Т. Б., 2008;. – 130 с. – С. 5.

³ Там само. – С. 15.

⁴ Ольга Бережницька (1908–1994) – відома організаторка музичної школи при Львівській консерваторії, довголітня (1941–1950) директорка та викладач-піаніст цієї школи, а згодом – педагог музичного училища та консерваторії у Львові.

брат Остапа Тарас, тому коло спілкування юнака простягалося від найстарших школярів до наймолодших – «від Драгана до Чубая» і було унікальним горнилом творчої енергії майбутніх видатних українських музикантів і мистецьких діячів, які разом зростали й формувалися.

Наступні чотири роки у Львівському державному музичному училищі імені Станіслава Людкевича стали ґрунтовною школою піаністичної майстерності. Викладач класу фортепіано Лариса Єфіменко «навчила не лише любити музику, але й вдумливо працювати над кожним звуком, активізувала мистецький потенціал та вміло спрямувала творчу енергію». У Львівську державну консерваторію ім. М. В. Лисенка Остап Майчик поступав, вже маючи 3-місячний стаж роботи в музичній школі, і успішно завершив навчання у 1991 році, зберігши у серці безцінні настанови викладачів Звенислави Стернюк по класу фортепіано, Оксани Бонковської по класу концертмейстерства та Лілії Онищенко по класу камерного ансамблю.

НА ВИКОНАВСЬКИХ ВИДНОКОЛАХ

Виконавську кар'єру Остап Майчик розпочинав в царині популярної музики, що завжди йшла в його житті пліч-о-пліч з академічним мистецтвом. У складі вокально-інструментальних гуртів періоду кінця 1980–90-х рр. відстоював громадянську позицію митця, «утверджував національну ідентичність та регіональний колорит»⁵.

Спочатку це був «Медікус» – знаменитий львівський джазовий гурт, котрий свого часу у 1957 році сформував і очолив лікар і музикант Ігор Хома. У 1986–1989 роках в складі колективу О. Майчик об'їздив з концертами усі західні терени, гастролював на сході України, блискуче виступав на фестивалі «Слов'янський базар».

Наступний гурт «Зорепад», учасником якого О. Майчик був у 1989–1991 роках, сміливо пропагував перші програми упівських та стрілецьких пісень, здійснив незабутні гастролі по Австралії у 1991 році, а також польське турне (територією колишньої Східної Пруссії), пам'ятне зворушливими зустрічами із депортованими внаслідок етнічної чистки, відомої як операція «Вісла», українцями-патріотами. «Касета з піснями колективу переписувалась «нонстопом», навіть під час концерту».

Період 1994–1997 років на світанку Незалежності пов'язав Остапа Майчика з українським брендом «Ватрою». Найгучнішим в доробку колективу цього часу виявився тур по західній Україні з проектом Ігоря Білозіра та Ігоря Богдана «Знову разом» у 1997 році за участю лауреата Всеукраїнського фестивалю «Червона рута» Богдана Дашака. Даниною пам'яті про творче спілкування з Ігорем Білозіром стала упорядкована Остапом Майчиком та Оксаною Білозір у 2015 році найповніша збірка пісень маестро. У вступній статті «Пісні Ігоря Білозіра – знакове явище епохи» Остап Іванович охарактеризував мистецьку і націєтворчу значи-

⁵ О. Майчик. Пісні Ігоря Білозіра – знакове явище епохи // Ігор Білозір. Пісні. – Київ : Музична Україна, 2015. – С. 7.

мість української популярної пісні: «Знаковим явищем часу стало переміщення філософської, громадянської та патріотичної тематики, притаманних академічному мистецтву, в естраду. Завдяки цьому саме естрадна пісня, звертаючись до найширшого кола слухачів із концертних сцен, радіоканалів, телевізійних програм, платівок, стала виразником суспільного світогляду»⁶.

У складі гурту «Оксана», що значно розширив географію виступів у порівнянні з «Ватрою», Остап Майчик у 1997-2002 роках об'їздив цілу Україну, здійснив тривалі турне по Західному Сибіру, Узбекистану.

На виконавських видноколах митця безліч реалізованих творчих проєктів: з Мироном Блощачаком, Володимиром Ігнатенком, Стефаном П'ятничком, Василем Яциняком, гастрольні поїздки по Австралії, Канаді, Австрії, Німеччині, Китаї. Один з нещодавніх – прем'єра «Stabat Mater» Емануеля Асторгі, що прозвучала в диригентській інтерпретації Остапа Майчика.

Музикант широкого спектру обдарування, піаніст із насиченим, теплим і глибоким, природнім і легким звучанням інструменту, вдумливий ансамбліст, вокаліст, диригент – в усіх іпостасях Остап Майчик підкоряє природженим магнетизмом, щирістю висловлювання і довершеною художньою концепцією.

*Юрій Григораш
Магістр
АНМА
ім. М.Лисенка,
соліст чоловічої
вокальної
формації
«LaVIVo»*

«Остап Іванович в першу чергу Музикант з великої літери, універсальний солдат, що пройшов у житті різну школу. Як викладач відповідальний, принциповий, світлий, коли потрібно прискіпливий. Завжди відчуває можливості студента і дає відповідні завдання. Не має зверхності і для студентів скорше не наставник, а друг. Вміє створити спокійну і дружню атмосферу в класі, багато жартує. Це знімає зайву напругу і дає можливість займатися ПІВОРЧІСПІЮ».

ПЕДАГОГІЧНА СТЕЗЯ

Педагогічний досвід Остап Майчик здобував в музичному училищі ім. С. Людкевича, де з 1991 року співпрацював із батьком як концертмейстер відділу хорового диригування, а вже від 1994 року викладав клас спеціального фортепіано. Саме тоді спільно з Олегом Жуком вперше в Україні впроваджував курс історії фортепіанного мистецтва для училищ.

⁶ О. Майчик. Пісні Ігоря Білозіра. – С. 7.

У 2005–2006 роках Остап Іванович виконував функції позаштатного радника міністра культури і туризму України і був запрошений очолити відділ міжнародних зв'язків і концертної діяльності ЛДМА ім. М. Лисенка. Адміністративна робота знаменувала новий життєвий період, значною мірою також експериментальний. Зокрема, в царині плідної культурної співпраці з китайськими університетами в містах Віфанг та Ляочен, де О. І. Майчик та І. М. Пилатюк удостоїлись титулів почесних професорів. Наступним помітним здобутком стало отримане Остапом Майчиком у 2008 році звання «Заслуженого діяча мистецтв України».

Клас вокального ансамблю, який Остап Іванович провадить в академії від 2007 року, став ще одним здійсненням духовного обов'язку, «спадком та стежею пам'яті про батька, що постійно надихає» і вимагає тримати високий якісний рівень та шукати самотутніх художніх рішень, завжди осмислених, свіжих й сміливих. Успішним і улюбленим «мистецьким дітям» Остапа Майчика є чоловіча вокальна формація «LaVIVO», котру він як художній керівник очолює від 2010 року.

У цьому ж році була захищена кандидатська дисертація «Композиторська творчість західноукраїнських хорових диригентів-практиків другої половини ХХ століття». Обґрунтована в ній концепція «давидіанського» психотипу музиканта, котрий органічно поєднує композиторську творчість з диригентською та педагогічною практикою стала справжнім науковим відкриттям, що торує нові шляхи осмислення українських культурно-мистецьких процесів.

Від 2012 року Остап Майчик – проректор з науково-педагогічної, виховної роботи та міжнародних зв'язків академії, від 2015 – професор і завідувач кафедри музичного мистецтва джазу і популярної музики.

«Якщо порівнювати п. Остапа з птахом, то це Орел - гордий, шляхетний, досвідчений птах, політ якого високий, а погляд - далекоглядний».

*Петро Луцишин
імпресаріо та продюсер
Lviv Jazz Orchestra*

МИТЕЦЬ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

Новостворена кафедра виявилась черговим потужним експериментальним проектом, що переслідує далекоглядні цілі відродження та розбудови на високо-професійній основі джазових та естрадних традицій Львова. Таким чином, в життє-

творчості Остапа Майчика знов поруч опинились й переплелись особистісні вектори E-Musik і U-Musik⁷.

Життя кафедри сьогодні – численні концерти, конкурси, майстеркласи, зустрічі з відомими іноземними виконавцями, українські і міжнародні конференції, активна співпраця із фестивалями, зокрема, Alfa Jazz Fest, записи компакт-дисків. А її очільник Остап Майчик неодмінно у творчому пошуку: нових можливостей використання потенціалу симфоджазу, нестандартних стильових і жанрових мікстів – поп, рок і класика, джаз та етно, перспективних освітніх програм, якою в руслі світових напрацювань є дисципліна музичний менеджмент тощо.

Остап Майчик і Хербі Хенкок,
Alfa Jazz Fest – 2015

Це далеко не повний перелік здобутків і напрямків професійної діяльності Остапа Майчика, лєвова частка їх ще попереду. І запорукою успіху Митця, котрий завжди в авангарді відповідально і активно творить сучасну музичну історію є унікальне поєднання лідерських якостей, сильної художньої інтуїції з винятковою життєлюбністю, комунікабельністю й толерантністю, а також тверда життєва позиція – у найсміливіших проєктах залишатися поборником духовно-ментальних цінностей, естетичної доцільності та принципу розумного балансу «золотої середини», що дозволяє Остапу Майчику мудро сполучати традицію з експериментом, педагогічну діяльність з виконавською, академічну музику з популярною та адміністрування з творчою реалізацією.

⁷ Ernste Musik (E-) та Unterhaltungsmusik (U-) – в німецькому музикознавстві поняття, за якими розрізняють серйозні і популярні, комерційні музичні жанри.